

KLASA: UP/I-344-03/19-11/187
URBROJ: 376-05-3-19-9
Zagreb, 4. prosinca 2019.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 11., članka 17. stavka 3. i članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14, 72/17) i članka 96. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09) u postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Općine Sveti Đurđ i utvrđivanja visine naknade za pravo puta, pokrenutom na zahtjev Općine Sveti Đurđ, Braće Radića 1, 42233 Sveti Đurđ, OIB: 43894275599, zastupane po xx, odvjetnici iz Rijeke, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, donijela je

RJEŠENJE

- I. Utvrđuje se da je Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Radnička cesta 21 (dalje: HT) infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama koje se na dan donošenja ovog rješenja nalaze u vlasništvu/suvlasništvu Općine Sveti Đurđ prema evidenciji Općinskog suda u Varaždinu, Zemljišnoknjižnog odjela Ludbreg dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, na kojim nekretninama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta broj 24/19 (dalje: Elaborat), a koje nekretnine koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje svoje EKI. Elaborat je u dijelu o količini, vrsti i prostornom položaju EKI, sastavni dio ovog rješenja.
- II. Utvrđuje se da je HT infrastrukturni operator i ima pravo puta na nerazvrstanim cestama u vlasništvu Općine Sveti Đurđ navedenim u Potvrdi Varaždinske županije, Općine Sveti Đurđ, Jedinственог управног одјела, klasa: 340-09/19-03/2, urbroj: 2186-21-03-19-1 od 30. rujna 2019., koja je sastavni dio ovog rješenja, na kojim cestama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu i koje koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje svoje EKI.
- III. Utvrđuje se da je HT infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama u vlasništvu Općine Sveti Đurđ navedenim u Potvrdi Varaždinske županije, Općine Sveti Đurđ, Jedinственог управног одјела, klasa: 340-09/19-03/1, urbroj: 2186-21-03-19-1 od 30. rujna 2019., koja je sastavni dio ovog rješenja, a na kojim nekretninama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu i koristi ih za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje svoje EKI.
- IV. Količinu i vrstu EKI iz ovog rješenja čine trase kabelaške kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu.

- V. Utvrđuje se godišnja naknada za pravo puta za korištenje nekretnina iz ovog rješenja prema površini zemljišta na kojem se nalazi EKI sukladno podacima navedenim u Elaboratu i vrsti zemljišta navedenoj u evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Ludbreg ili podredno Odjelu za katastar nekretnina Ludbreg, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, uz primjenu iznosa naknada i načina obračuna određenima u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN br. 152/11, 151/14 i 95/17).
- VI. Utvrđuje se da Općina Sveti Đurđ ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta za nekretnine iz ovog rješenja od 18. srpnja 2019., odnosno od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na nekretninama iz točke I. u korist Općine Sveti Đurđ ukoliko je ista nastupila nakon 18. srpnja 2019., prema evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Ludbreg dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji.
- VII. Obvezuje se HT u roku od 8 dana od primitka ovog rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz ovog rješenja te obračun sa svim podacima koji su primijenjeni dostaviti HAKOM-u i Općini Sveti Đurđ.
- VIII. Obvezuje se HT u roku od 10 dana od primitka ovog rješenja platiti Općini Sveti Đurđ naknadu za pravo puta iz ovog rješenja za prvu godinu. Svaka sljedeća godišnja naknada za pravo puta plaća se u roku od 8 dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena.
- IX. Obvezuje se Općina Sveti Đurđ omogućiti HT-u ostvarivanje prava puta na nekretninama iz ovog rješenja.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) zaprimila je 2. svibnja 2019. zahtjev Općine Sveti Đurđ (dalje: Općina) za utvrđivanje infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Općine te utvrđivanje visine naknade za pravo puta, sukladno članku 28. stavku 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama.

HAKOM je 13. svibnja 2019. zaključkom naložio HT-u da se očituje posjeduje li izgrađenu EKI na području Općine te da li je za istu infrastrukturni operator. Također mu je određeno dostaviti kompletni geodetski elaborat za katastar vodova za cjelokupnu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu, trase kabela, trase kabela u zemlji bez kabela, trase nadzemnih kabela na cijelom administrativnom području Općine, popunjenu Tablicu 1 (obrazac u elektroničkom obliku) za svaku pojedinu katastarsku česticu na području Općine na kojoj je izgrađena EKI, za nekretnine koje su u vlasništvu Općine ili su opće dobro pod upravom Općine, izvatke iz zemljišnih knjiga za navedene katastarske čestice, uporabnu dozvolu (ako ju posjeduje) ili ovjerenu izjavu ovlaštenog predstavnika da se koristi predmetnom EKI bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena predmetna infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezine uporabe, te dokaz da je izgradio predmetnu infrastrukturu (samo ako ne posjeduje uporabnu dozvolu).

HT je 21. svibnja 2019. dostavio očitovanje da je infrastrukturni operator za izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu, elektroničku komunikacijsku mrežu i drugu povezanu opremu na području Općine, a 14. lipnja 2019. dostavljen je Elaborat za pravo puta broj 24/19: geodetski elaborat katastra vodova za cjelokupnu EKI, trasu kabelske kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelske kanalizacije i trase nadzemnih kabela na cijelom administrativnom području Općine i potvrda da je isti predan u nadležni područni ured za katastar vodova te izjava kojom potvrđuje da posjeduje EKI na predmetnom području Općine te da se istom koristi tri godine bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnicima nekretnina. HT je također dostavio Tablicu 1 za svaku pojedinu katastarsku česticu na području Općine. Iz dostavljenog geodetskog elaborata katastra vodova za cjelokupnu EKI (za trase kabelske kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelske kanalizacije i trase nadzemnih kabela) vidljiv je prostorni položaj EKI-a na predmetnom području Općine, kao i vrsta EKI-a po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici.

Tablica 1 je tijekom postupka popunjena podacima i razmijenjena između HT-a i Općine.

Općina je 7. kolovoza 2019. dostavila javne isprave kojima potvrđuje činjenice da je vlasnik nekretnina po zakonu i to: Potvrdu Varaždinske županije, Općine Sveti Đurđ, Jedinstvenog upravnog odjela, klasa: 340-09/19-03/2, urbroj: 2186-21-03-19-1 od 30. rujna 2019. i Potvrdu Varaždinske županije, Općine Sveti Đurđ, Jedinstvenog upravnog odjela, klasa: 340-09/19-03/1, urbroj: 2186-21-03-19-1 od 30. rujna 2019. Dostavljena je i Izjava o otkazu ugovora o osnivanju prava služnosti javnih površina od 11. prosinca 2008., te dostavnica o uručanju Izjave o otkazu HT-u 18. srpnja 2019.

HAKOM je temeljem prikupljenih podataka i javno dostupnih evidencija, utvrdio kako slijedi.

Općina traži provođenje postupka iz članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama u odnosu na nekretnine koje su u njezinom vlasništvu. Stoga je u ovom postupku bilo potrebno utvrditi je li HT na administrativnom području Općine infrastrukturni operator, količinu i vrstu EKI koju ima na predmetnom području, visinu naknade za pravo puta koju je obavezan plaćati Općini kao vlasniku nekretnina na kojima se nalazi EKI te datum od kojeg teče obveza plaćanja naknade za pravo puta.

HT je infrastrukturni operator na području Općine

Temeljem članka 28. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17, dalje: ZEK) smatra se da infrastrukturni operator ima pravo puta ako je izgradio EKI na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ZEK-a, uz ispunjavanje bilo kojeg od sljedećih uvjeta:

-da posjeduje uporabnu dozvolu izdanu na svoje ime ili na ime svojih univerzalnih ili pojedinačnih pravnih prednika,

– da se koristi elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i drugom povezanom opremom bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena ta infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezina korištenja.

Da je HT infrastrukturni operator na administrativnom području Općine proizlazi iz izjave HT-a broj 685/2019 od 27.5.2019. o korištenju EKI tri godine bez sudskog spora s vlasnikom nekretnina na administrativnom području Općine i Izvoda iz poslovnih knjiga od 20.5.2019. da se predmetna EKI nalazi u poslovnim knjigama HT-a. Navedene dokumente Općina nije osporila. Dakle, nesporno je

utvrđeno da HT ima pravo puta na administrativnom području Općine na kojem se nalazi njegova EKI, jer navedeno pravo proizlazi iz članka 28. stavka 1. ZEK-a.

Nadalje, člancima 27. – 29. ZEK-a regulirana su prava operatora javnih komunikacijskih mreža da kao infrastrukturni operatori na cijelom području Republike Hrvatske imaju pravo gradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s odredbama ZEK-a i posebnim propisima. Dakle, pravo puta na administrativnom području Općine na kojem se nalazi EKI HT-a nesporno postoji u korist HT-a, iz čega proizlazi da i naknada za pravo puta nesporno pripada vlasnicima nekretnina.

Općina je pokretanjem postupka pred HAKOM-om jasno izrazila volju da joj se rješenjem odredi naknada za pravo puta na nekretninama u njenom vlasništvu.

Količina i vrsta EKI HT-a

Količina, vrsta i prostorni položaj EKI HT-a na administrativnom području Općine pa tako i na nekretninama u vlasništvu Općine nije sporna među strankama te ista proizlazi iz Elaborata koji dokument je u dijelu koji se odnosi na podatke o elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i drugoj povezanoj opremi, nesporan među strankama. U navedenom dokumentu, za cjelokupnu EKI (za trase kabelaške kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelaške kanalizacije i trase nadzemnih kabela) vidljiv je prostorni položaj EKI na cijelom administrativnom području Općine, pa tako i na nekretninama u vlasništvu Općine, kao i vrsta i količina EKI po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici.

Vlasništvo Općine na katastarskim česticama na kojima se nalazi EKI HT-a

Obveza je infrastrukturnog operatora za kojeg se pretpostavlja da ima EKI koju je ranije izgradio i koju koristi u smislu članka 28. ZEK-a, najprije dostaviti podatke o istoj, a podatke o vlasništvu nekretnina na kojima se nalazi EKI, moguće je utvrđivati tek nakon što su poznati točni podatci o vrsti i količini EKI i njenom prostornom položaju na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, sukladno članku 5. stavku 2. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN 152/11, 151/14, 95/17, dalje: Pravilnik). Naime, bez dostave podataka od strane infrastrukturnog operatora o izgrađenoj EKI na određenom području, s detaljnim podacima o vrsti, količini i prostornom položaju EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, Općini je nemoguće ostvarivati pravo na naknadu za pravo puta u ovom postupku, obzirom da ne postoji javno dostupna evidencija o EKI, niti je ista dostupna na drugi način.

Stoga je u ovom postupku bilo potrebno najprije utvrditi podatke o vrsti, količini i prostornom položaju EKI HT-a, a tek potom vlasništvo podnositelja zahtjeva na nekretninama na kojima se nalazi navedena infrastruktura. Podatci o vlasništvu nekretnina Općine javno su dostupni uvidom u evidenciju o nekretninama i vlasništvu koju vodi Zemljišnoknjižni odjel Ludbreg na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa i Državne geodetske uprave - na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, <https://oss.uredjenazemlja.hr.>, uzimajući u obzir podatke o EKI po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, kako je navedeno u Elaboratu.

Nadalje, imajući u vidu činjenicu da su od dana od kojeg teče pravo na naknadu za pravo puta do dana donošenja rješenja moguće promjene zemljišno knjižnog stanja (podataka o nekretnini i o vlasništvu), HAKOM je smatrao opravdanim podatke o nekretnini i vlasništvu vezati uz javno

dostupnu evidenciju Zemljišnoknjižnog odjela Ludbreg na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa i Državne geodetske uprave, na dan donošenja ovog rješenja, ne navodeći u izreci zasebno podatke o katastarskim česticama. Time se izbjegava mogućnost pogrešaka, a izrada konačnog obračuna prepušta se infrastrukturnom operatoru temeljem točno određenih i nespornih parametara o vrsti, količini i prostornom položaju njegove EKI koji se povezuju s točno određenim i nespornim podacima o vlasništvu Općine na predmetnim nekretninama, prema javnoj evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Ludbreg. Stoga je HAKOM odredio da se pri izradi konačnog obračuna godišnje naknade za pravo puta uzima vrsta, količina i prostorni položaj EKI prema Elaboratu i zemljišnoknjižnom stanju vlasništva nekretnina u korist Općine na dan donošenja ovog rješenja.

Pravo na naknadu za pravo puta Općina ima u onim suvlasničkim udjelima koji su navedeni u evidenciji zemljišne knjige Zemljišnoknjižnog odjela Ludbreg, a ako udjeli nisu određeni uzima se da su jednaki, temeljem članka 36. stavka 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/96 - 152/14).

U odnosu na nerazvrstane ceste, Općina je dostavila Potvrdu Varaždinske županije, Općine Sveti Đurđ, Jedinственog upravnog odjela, klasa: 340-09/19-03/2, urbroj: 2186-21-03-19-1 od 30. rujna 2019., u kojoj su navedene katastarske čestice na kojima se nalaze nerazvrstane ceste na području Općine. Iz navedene javne isprave, koju HT nije osporio, utvrđene su katastarske čestice koje su u naravi nerazvrstane ceste na području Općine, a koje su *ex lege* u vlasništvu Općine. Naime, HAKOM je uzeo u obzir stav VUS-a RH naveden u presudi UsII-8/17, UsII-327/18, UsII-166/18 i dr. da zemljišnoknjižno stanje nije jedino relevantno u postupku dokazivanja prava vlasništva na nekretninama, osobito u slučaju nerazvrstanih cesta koje su Zakonom o cestama *ex lege* postale vlasništvo jedinica lokalne samouprave na čijem području se nalaze. Imajući na umu članke 131., 132. i 133. Zakona o cestama (NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, dalje: ZC) prema kojima se upisi prava vlasništva provode po službenoj dužnosti, na te nekretnine se primjenjuje vlasničkopravni režim uspostavljen ZC. Dakle, zemljišnoknjižno stanje nije relevantno za utvrđenje vlasnika te vrste nekretnine. Međutim, na nerazvrstanoj cesti na kojoj je pravo vlasništva stečeno *ex lege*, bilo je potrebno utvrditi da je riječ upravo o toj vrsti nekretnine, a što je potvrđeno spomenutim javnim ispravama. Pri izradi konačnog obračuna godišnje naknade za pravo puta, uzima se u obzir i vrsta, količina i prostorni položaj EKI prema Elaboratu, koji se nalazi na katastarskim česticama koje predstavljaju nerazvrstane ceste na području Općine.

Nadalje, člankom 3. stavkom 3. ZC propisano je da se na javnoj cesti može osnovati pravo služnosti i pravo građenja radi izgradnje građevina elektroničkih komunikacija i povezane opreme, međutim navedenu odredbu nije moguće tumačiti na način da ista derogira članke 27. – 29. ZEK-a koji reguliraju prava operatora javnih komunikacijskih mreža da kao infrastrukturni operatori na cijelom području Republike Hrvatske imaju pravo izgradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s odredbama ZEK-a i posebnim propisima. Drugim riječima, i pravo puta i naknada za pravo puta osnovani su ZEK-om i proizlaze iz članaka 27.-29. ZEK-a i nisu suprotstavljeni odredbama ZC. Dodatno, kako iz odredbe članka 6. stavka 2. točke e) Pravilnika proizlazi da se naknada za pravo puta obračunava i za ceste, naknada za pravo puta odnosi se i na ceste na kojima se nalazi EKI HT-a (VUS RH UsII-166/18).

Nadalje, Općina je dostavila i Potvrdu Varaždinske županije, Općine Sveti Đurđ, Jedinственog upravnog odjela, klasa: 340-09/19-03/1, urbroj: 2186-21-03-19-1 od 30. rujna 2019. s popisom nekretnina koje su preuzete u vlasništvo Općine temeljem odredbe čl. 87. st. 1. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi (NN 90/92) odnosno temeljem odredbe čl. 16. st. 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi (NN 117/93).

Datum od kojeg teče pravo na naknadu za pravo puta

Zahtjev Općine podnesen je 2. svibnja 2019. te je HAKOM utvrdio da je isti uredan i u skladu sa člankom 28. stavkom 6. ZEK-a i člankom 5. stavkom 1. i 2. Pravilnika (stav Suda u presudi: UsII-335/17).

Međutim kako je među strankama bio na snazi ugovor o osnivanju prava služnosti na javnim površinama od 11.12.2018. koji je otkazan Izjavom o otkazu od 16. srpnja 2019., Općina se ne smatra vezanom ugovorom od dana dostave izjave HT-u, HAKOM je utvrdio da pravo na naknadu za pravo puta teče od dana kada ugovor više ne obvezuje ugovorne strane, a sama izjava o otkazu predstavlja dokaz o nepostojanju drugog prava na nekretnini u smislu zapreke za utvrđivanje naknade o pravo puta u ovom postupku (stav Visokog upravnog suda Republike Hrvatske UsII-242/18).

Uvidom u izjavu o otkazu vidljivo je da je Općina otkazala ugovor temeljem članka 212. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18) te je HAKOM utvrdio da je ugovor otkazan te je od 18. srpnja 2019. HT obavezan plaćati Općini naknadu za pravo puta. Za nekretnine za koje iz službene evidencije koju vodi Zemljišnoknjižni odjel Ludbreg proizlazi da je Općina na njima uknjižila pravo vlasništva nakon navedenog datuma, a do dana donošenja ovog rješenja, naknada teče od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na predmetnoj nekretnini u korist Općine, a prema podacima koji su javno dostupni uvidom u povijesne zemljišnoknjižne izvratke.

Visina naknade za pravo puta

Visina naknade za pravo puta utvrđena je imajući u obzir količinu, vrstu i prostorni položaj EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici prema podacima koje je HT dostavio u Elaboratu te vrsti i površini zemljišta koje se koriste za pristup, postavljanje, korištenje, popravlanje i održavanje EKI, a prema službenoj evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Ludbreg ili podredno Odjela za katastar nekretnina Ludbreg, primjenjujući iznose naknada prema vrsti nekretnine i način obračuna, kako je navedeno u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika.

Godišnja naknada prema vrsti nekretnine definirana je člankom 7. stavkom 1. Pravilnika, sukladno kategorizaciji nekretnina iz članka 6. stavka 2. Pravilnika, a prema vrsti zemljišta. Ukupni iznos naknade plaća se u roku određenom točkom VIII. rješenja. Sukladno točki VII. ovog rješenja HT mora dostaviti detaljan obračun s podacima koji su primijenjeni, a prilikom obračuna potrebno je koristiti Tablicu 1, Dodatak 2 Pravilnika. Slijedom svega navedenoga, HAKOM je temeljem članka 28. stavka 6. i 4. ZEK-a i članka 96. ZUP-a, riješio kao u izreci ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena. Protiv ovog rješenja može se, u roku od 30 dana od dana njegovog primitka, pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske, što ne odgađa provedbu rješenja.

RAVNATELJ

mr.sc. Miran Gosta

Dostaviti:

1. Hrvatski Telekom d.d., Radnička cesta 21, 10000 Zagreb – poštoms povratnicom
2. Odvjetnica xx, 51000 Rijeka - poštoms povratnicom
3. U spis